

## EL SISTEMA JUDICIAL d' HOLANDA

### Índex:

#### Introducció.

#### Estructura:

- El Consell del Poder Judicial
- Tribunal Suprem.
- Tribunals d'Apel·lació.
- Tribunals de Districte.
- Tribunals Cantonals
- Tribunals especials

#### Sistema d'elecció i control.

#### Finançament del Sistema Judicial.

### Introducció:

A Holanda no hi ha un Òrgan de control constitucional amb capacitat per jutjar la constitucionalitat de les lleis i dels tractats internacionals. L'art. 120 de la Constitució atorga (indirectament) al Parlament l'exclusivitat del control de constitucionalitat de les lleis. En el cas que es manifesti un conflicte entre una disposició dels Tractats internacionals i una disposició constitucional, el Parlament ha d'aprovar el Tractat per majoria de dos terços dels vots expressats en cadascuna de les Cambres (art. 91 m Co III, const.). No obstant això, fins ara no s'ha pres mai en consideració el conflicte amb el dret de la Unió Europea.

És en aquest sentit que el Tribunal de Cassació, pot, com tots els altres òrgans judicials, no aplicar una llei que resulti contrària al que estableix un Tractat Internacional si aquest ha estat signat per Holanda. El grau primari de les disposicions de dret internacional, previst per la Constitució i el seu contingut és vinculant per a tots els ciutadans i posa en relleu l'opció monista o sigui l'existència d'un únic sistema integrat per l'ordenament nacional i internacional.

La relació entre la jurisdicció europea i les jurisdiccions estatals a Holanda es pot considerar una de les més desenvolupades a Europa, amb gran respecte, diàleg i col·laboració assolida entre ambdós tribunals, que constitueixen els pilars del dret constitucional europeu. Des de la Constitució fins a la jurisprudència holandesa es confirmen els principis europeus de la primacia i de l'aplicabilitat directa del dret europeu. Principis aquests últims, afirmats en nombroses sentències de Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE), des dels anys seixanta. Es constata així, el rang supraconstitucional atribuït al dret europeu que troba plena i directa correspondència en l'ordenament jurídic intern.

A Holanda hi ha els nomenats «press judges», que traduït a el català serien jutges per a la premsa, o jutges divulgadors. Son portaveus del poder judicial, expliquen als periodistes dels mitjans de comunicació, amb el llenguatge del carrer però sense perdre la precisió jurídica, les decisions que prenen els seus companys, en les sentències, interlocutòries o procediments de tot tipus, a més de l'aplicació de les lleis.

En el nostre cas, aquesta tasca és obligació de el president de l'òrgan judicial -a Espanya serien els presidents del Tribunal Suprem, dels Tribunals Superiors de Justícia, de les audiències provincials o dels jutges decans-, que delega en el jutge comunicador per raons pràctiques.

La principal és perquè els presidents estan massa ocupats per estudiar els casos, que solen atreure una gran atenció mediàtica, i per donar la cara davant els mitjans.

Als jutges divulgadors els nomenen, precisament, els presidents dels òrgans judicials, amb el vistiplau del que aquí en diríem sales de govern.

**Estructura:**

Els Països Baixos es divideixen en 11 districtes, cadascun amb el seu propi tribunal. Cada tribunal de districte està format per un màxim de cinc sectors, que sempre inclouen el sector de dret administratiu, dret civil, dret penal i de causes menors.

Hi ha tres instàncies judicials: Els onze Tribunals de Districte, quatre Tribunals d'Apel·lació, i un Tribunal de Cassació o Tribunal Suprem.

El sistema jurisdiccional holandès s'articula en tres fases: les causes són tractades, primer, en els tribunals de Circumscripció o Tribunals Cantonals segons el cas i, només en un segon moment, les parts en causa poden decidir recórrer a l'Apel·lació. Per sobre hi ha el Tribunal de Cassació o Tribunal Suprem. Aquest últim és l'Òrgan judicial suprem per a l'aplicació de el dret tant penal com civil.

**El Consell del Poder Judicial**

Forma part de el sistema judicial, però no administra justícia directament. Té transferides una sèrie de competències del Ministeri de Justícia en matèria d'administració, com les relatives a l'assignació dels pressupostos, la supervisió de la gestió financera, la política de personal, les TIC i les seues. Actua ajudant els jutges i tribunals a exercir les seves funcions en aquestes àrees. Li correspon així mateix la promoció de la qualitat del sistema judicial i l'assessorament sobre el procés legislatiu en matèria de l'administració de justícia. Actua, finalment, com a portaveu del poder judicial en el debat públic i polític.

El Consell exerceix una funció bàsica en la preparació i execució del pressupost del Sistema Judicial. Per a això, manté un sistema de mesurament de les càrregues de treball que constitueix la base d'aquest pressupost. A més fomenta i supervisa l'elaboració de procediments de treball per al funcionament quotidià dels jutjats i tribunals. Les seves competències específiques fan referència a la política de personal, les seues, les TIC i els assumptes externs.

Encara que disposa de facultats formals, les relacions amb els jutjats i tribunals no s'han de considerar jeràrquiques. El seu objectiu principal és ajudar els òrgans jurisdiccional a exercir les seves funcions. Per garantir el degut compliment d'aquestes, consulta regularment amb els presidents dels tribunals, els directores d'administració, els caps de secció i el Consell de Representants (òrgan consultiu compost per representants dels jutges i tribunals).

**El Tribunal Suprem**

Amb seu a l'Haia, examina la correcta aplicació de la llei pels tribunals inferiors. En aquesta instància, no es discuteixen els fets declarats provats pels tribunals inferiors. Es compon d'un president, sis vicepresidents i cinc consellers. Pot anul·lar les sentències pronunciades pels jutges de grau inferior després d'haver constatat que la llei ha estat aplicada correctament i sense entrar en el fons de la qüestió. La tasca principal és la de garantir l'aplicació uniforme del dret.

**Tribunals d'Apel·lació**

Els 11 districtes es divideixen en quatre àrees a l'efecte de la determinació de la competència territorial dels tribunals d'apel·lació: l'Haia, Amsterdam, Arnhem-Leeuwarden i Hertogenbosch. En matèria penal i civil, els tribunals d'apel·lació són competents per a l'examen dels recursos contra les sentències dels jutjats de districte. En aquests casos tornen a examinar l'assumpte i arriben a les seves pròpies conclusions. En la majoria dels casos, les seves sentències es poden recórrer, al seu torn, en cassació davant el Tribunal Suprem dels Països Baixos. Fora de les matèries penals i civils, els tribunals d'apel·lació són competents per conèixer dels recursos contra les liquidacions tributàries, en la seva qualitat de tribunals del contenciós-administratiu.

### **Tribunals de districte**

Els Països Baixos estan dividits en 11 districtes judicials. En cada un d'ells hi ha un jutjat, que compta amb diverses seus. El jutjat de districte està constituït per un màxim de cinc seccions que inclouen sempre les seccions del contenciós-administratiu, del civil, penal i una secció cantonal. Els assumptes de família i de menors s'assignen freqüentment a una secció independent i el mateix passa amb els relatius a l'aplicació de la legislació d'estrangeria. Aquestes darreres qüestions són decidides pels consells judicials.

### **Seccions Cantonals**

És relativament senzill per a qualsevol ciutadà sotmetre un assumpte a un jutge cantonal. En aquests casos pot defensar-se per si mateix i no necessita nomenar advocat. En matèria civil, els jutges cantonals s'ocupen d'arrendaments, arrendaments amb opció a compra i temes laborals, així com dels assumptes de quantia inferior a 25 000 euros.

En matèria penal, s'ocupen únicament de les faltes. En aquests casos és freqüent que la policia o la fiscalia hagin proposat un acord. Si l'acusat no accepta la proposta, és quan l'assumpte passa a el jutge cantonal, que sol dictar sentència oral immediatament després de la vista.

### **Tribunals especialitzats**

#### **El Tribunal Comercial Holandès (NCC)**

Que s'interessa quan:

1. l'acció és un assumpte civil o comercial dins l'autonomia de les parts i no està sotmesa a la jurisdicció de cap altre Tribunal ni a la seva jurisdicció exclusiva en territori Holandès.
2. La qüestió es refereix a una disputa internacional;
3. Les parts en el procediment han designat el Tribunal de Districte d'Amsterdam com el fòrum per escoltar el seu cas, o el Tribunal de Districte d'Amsterdam és competent per escoltar l'acció per altres motius; i
4. Les parts en el procediment han acordat expressament per escrit que les actuacions judicials seran davant del NCC en anglès.

**El Tribunal Central d'Apel·lació** que s'ocupa sobretot d'assumptes de funcionaris i de seguretat social. En aquests àmbits, és la instància judicial suprema. Té la seva seu a Utrecht.

**El Tribunal Social i Econòmic d'Apel·lació** és competent per a l'examen dels recursos en matèria social. Examina així mateix els recursos presentats a l'empara de disposicions específiques, com la Llei de la competència i la Llei de telecomunicacions. Té la seva seu a l'Haia.

### **Sistema d'elecció i control.**

Per ser nomenat jutge, s'exigeix experiència professional de al menys set anys. Aquesta experiència es pot adquirir mitjançant un curs de formació interna dins de la carrera judicial o en qualsevol altre àmbit jurídic. El sistema judicial imparteix la formació necessària.

Addicionalment s'han de passar unes proves de intel·ligència i una altra de personalitat

Els jutges i del procurador general al Tribunal Suprem son nomenat de per vida, corresponent el nomenament a la Corona, sota la responsabilitat del Ministre de Seguretat i Justícia. Únicament poden ser nomenats jutges persones amb nacionalitat holandesa. Els candidats han de posseir un títol de Dret d'una universitat dels Països Baixos.

La proposta de nomenament exigeix la recomanació prèvia per un comitè de selecció nacional, compost per membres de la carrera judicial, el ministeri fiscal i persones de rellevància social. Els membres del Tribunal Suprem seran designats a partir d'una llista de tres persones elaborada pel Parlament.

El jutge és nomenat per administrar justícia en un tribunal determinat. Aquest nomenament només és possible a proposta de tribunal per al qual hagi de ser nomenat. Aquests requisits garanteixen un sistema de nomenament el més objectiu possible.

El jutge és un funcionari amb un estatut especial. Després del seu primer nomenament, no està obligat necessàriament a acceptar un nomenament en un altre lloc.

El jutge pot romandre en les seves funcions fins a l'edat de 70 anys. Abans de complir-los, només pot ser cessat contra la seva voluntat pel Tribunal Suprem, la més alta instància judicial dels Països Baixos, a instàncies del procurador general del mateix Tribunal Suprem. Aquest sistema ofereix garanties suficients enfront de les influències polítiques en nomenaments i cessaments.

#### **Finançament del Sistema Judicial.**

A Holanda hi ha un nou mètode de finançament, implementat a l'any 2005 que està basat en una anàlisi de les càrregues de treball i requereix un sòlid sistema de monitorització en tots els jutjats. Hi ha dues etapes en el procés: 1.- la negociació del pressupost entre el Consell Judicial i el Ministeri de Justícia, i 2.- l'assignació pressupostària a cada un dels jutjats pel Consell Judicial.

Per una part, el Consell Judicial negocia el pressupost amb el Ministeri de Justícia, presentant-li la càrrega de casos anual prevista per a l'exercici pressupostari següent. Sobre la base d'aquest càlcul el Ministeri de Justícia assigna el pressupost al Consell Judicial. Aquest mètode utilitza estimacions dels temps de treball i el cost de processar els assumptes. El "cost" per cas, diferent segons les categories de casos, és acordat cada tres anys pel Ministeri de Justícia i el Consell Judicial. El temps mitjà per processar cada cas és estimat amb base a una detallada enquesta realitzada periòdicament. A finals de cada any s'analitza quants casos ha resultat efectivament el poder judicial, que pot ser més o menys el que s'ha acordat amb el Ministeri de Justícia. Si el nombre de casos resolts és més gran, el Ministeri de Justícia abona la diferència al Consell Judicial, i viceversa si els casos resolts són menys que els previstos. La quantia d'aquest excés o dèficit no es calcula prenent el cost total que es va utilitzar al quantificar el pressupost, sinó que es redueix al 70% del cost aplicable a cada cas. El nombre de casos resolts es mostra en l'informe anual de Consell Judicial, és sotmès a la revisió d'un auditor extern, i posteriorment enviat al ministre de Justícia, qui el presenta davant del Parlament.

Per la seva banda, el Consell Judicial arriba a acords amb cada un dels jutjats. En aquests "contractes", s'acorden el nombre de casos que els jutjats han a resoldre aquest any. De nou, a final d'any es presenta un informe de resultat amb els casos resolts, que se sotmet a una auditoria externa, i l'excés o dèficit es fixa al 70% del cost aplicable al cas. Cal tenir en compte que el pressupost de cada any es basa principalment en el nombre de casos resolts l'any anterior, de manera que es redueix l'incentiu dels jutjats a resoldre un nombre de casos menor per quedar-se amb aquesta diferència de l'30 %. A més, com tots els jutjats reben la mateixa quantitat per cada cas, si resolen els casos per un cost menor, es poden quedar amb l'excés, amb la qual cosa es genera un incentiu per a operar amb eficiència.

Naturalment durant els anys que van precedir a la introducció d'aquest sistema de pressupost per resultats, jutges i advocats van mostrar el seu escepticisme i la seva preocupació per una possible vulneració a l'autonomia i independència de el poder judicial. Tot i les resistències, però, es va aprovar la reforma i fins ara no hi ha hagut cap recurs judicial per part dels jutges holandesos. En aquest procés d'aprovació dos elements van jugar un paper clau: d'una banda les creixents crítiques a la premsa sobre l'actuació dels jutjats en diversos casos, i d'un altre la promesa política d'incrementar la despesa en justícia.

Comparativa de models de pressupost del Sistema Judicial a Finlàndia i als Països Baixos.

	Finlàndia	Holanda
Marc de decisió/treball	Model del Ministeri de Justícia	Model de consell
Model de pressupost	Pressupost relacionat amb la consecució d'objectius.	Model de proveïdor de compres.
Procés de pressupost	Negociacions entre el ministeris i els tribunals.	Negociació a dos fluxos, des del Ministeri al Consell, des del Consell als tribunals.
Indicador principal de rendiment	Informació inicial prevista.	Preu x Quantitat (previst d'acord amb nombre de casos resolts).
Sistema ponderat de càrrega	Basat en tres nivells de dificultat per vuit categories.	Basat en 70 categories de casos.
Vinçle entre rendiment i finançament	Enllaç flux.	Enllaç directe.
Conseqüències si els objectius no son assolits	Discussió i reassignació de recursos.	Devolució pressupostària dels tribunals al Consell.
Òrgan de presa de decisions	President del Tribunal.	Consell d'Administració.
Autonomia pressupostària judicial	Baix: el pressupost del tribunal es destina, només un 10% pot ser gestionat de forma autònoma.	Alt: El pressupost del jutjat no està predestinat.
Valoració del treball del jutge	Discussions individuals.	Avaluació del procés de treball per la direcció del tribunal
Fixació d'objectius individuals	Possible però poc freqüent.	En alguns jutjats. Encara en curs de debat.

Cuadre i text extrets del document: "Pressió sobre els jutges: Com pot el sistema de pressupostos Impactar en l'autonomia dels jutges". Federica Viapiana. Publicat el 19.Dec.2018.